

מ"י 52080/06/22 - אלעד אשר בן חיים נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בירושלים

מ"י 52080-06-22 מדינת ישראל נ' בן חיים
תיק חיצוני: 298003/2022

בפני כבוד השופט ציון סהראי
מבקש אלעד אשר בן חיים באמצעות עו"ד אלי כץ
נגד מדינת ישראל
משיבה

החלטה

1. בפני בקשת המבקש להשבת סך של 53,500 ₪ המוחזק בידי המשיבה (להלן: "**התפוס**"). כנגד המבקש התנהלה חקירה בחשד לעבירות סמים, במסגרתה נתפס התפוס. תוקף החזקת התפוס נקבע למשך 30 יום מיום 30.9.22 וזאת לצורך הגשת כתב אישום ובקשת חילוט זמני כנגד המבקש. המבקשת לא הגישה כתב אישום או בקשת חילוט זמני עד למועד שנקבע, מכאן הבקשה.

טענות הצדדים:

2. לטענת המבקש, התפוס מוחזק על ידי המשיבה מכוח צו שיפוטי שתוקפו פקע ביום 30.10.22. על אף האמור, המשיבה לא הגישה כתב אישום ובקשת חילוט זמני כנגד המבקש ועל כן, כך לשיטת המבקש, על המשיבה להשיב התפוס לידי. המבקש טען כי 20,000 ₪ מתוך התפוס ניתנו לו כהלוואה מאחותו ואת היתרה בסך 33,500 ₪ חסך במשך הזמן.

3. במענה בכתב טענה המשיבה, כי קיים חשד ממשי שמקור התפוס בעבירה ודינו להתברר בהליך העיקרי.

4. בדיון שהתקיים ביום 16.11.22 הוסיפה המשיבה וטענה, כי הבינה לא נכון את משמעות החלטת בית המשפט, וסברה כי מאחר ולא נכתב בה שבתאריך 30.10.22 יושב התפוס לידי המבקש אין היא חייבת להשיבו, והיא מחזיקה בו מכוח הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969 (להלן: "**הפקודה**") המתירות החזקת תפוס לתקופה של 6 חודשים מאז נתפס. כן טענה, כי מדובר בתפוס שבכוונתה לבקש לחלט, ככל והמבקש יורשע בעבירת החזקת סמים בה הוא חשוד.

דין והכרעה:

5. דין הבקשה להתקבל בחלקה. אנמק קביעתי.

ביום 18.9.22 התקיים דיון בבקשת המבקש להשבת התפוס בטענה כי הוא נתפס שלא כדין על ידי המשיבה. המשיבה התנגדה לבקשה.

באותו דיון הציגה המשיבה לבית המשפט טיוטת כתב אישום ובקשת חילוט כנגד המבקש. באותו מעמד טענה המבקשת, כי כתב אישום יוגש כנגד המבקש תוך מספר ימים, אולם ביקשה כי התפוס ימשיך להיות מוחזק על ידה לפרק זמן של 30 יום נוכח תקופת החגים.

6. ביום 30.9.22 ניתנה החלטה ולפיה על אף שהצו שמכוחו נתפס התפוס לא התיר תפיסת כסף מזומן, ועל אף שהמשיבה לא פעלה לפנות לבית המשפט לאחר שתפסה את התפוס שלא בהתאם להוראות הצו, יש להורות על המשך החזקתו לתקופה נוספת של 30 יום קרי - עד ליום 30.10.22.

7. ביום 6.11.22 הגיש המבקש בקשה להשבת התפוס בטענה כי המשיבה מחזיקה בו שלא כדין, שכן לא הוגש נגדו כתב אישום ואף לא הוגשה בקשה להאריך את תוקף ההחזקה בו. המשיבה סירבה להשיב למבקש את התפוס.

8. צודק המבקש בטענתו ולפיה היה על המשיבה להגיש כתב אישום בתקופה שנקבעה בהחלטה, ולכל הפחות להגיש בקשה להאריך את תוקף ההחזקה בתפוס לפרק זמן נוסף לשם כך.

9. תשובת המשיבה לטענה זו, ולפיה המשיכה להחזיק בתפוס מאחר ולא נכתב בהחלטה כי בחלוף 30 יום עליה להחזיר התפוס למבקש אין בידי לקבל. גם הטענה ולפיה המשיכה להחזיק בתפוס מכוח הוראות הפקודה המתירות לה להחזיק בתפוס למשך 6 חודשים מתפסתו אינני מקבל.

10. החלטת בית המשפט ברורה ואיננה נזקקת לפרשנות. על המשיבה היה לפעול באחת משתי דרכים: להגיש כנגד המבקש כתב אישום ובקשת חילוט זמנית עד ליום 30.10.22 או להגיש בקשה להאריך את תוקף ההחזקה בתפוס. דבר מאלה לא נעשה.

11. הניסיון לטעון כי התפוס מוחזק מכוח הוראת הפקודה המתירה החזקתו למשך 6 חודשים דינו להיכשל. סעיף 35 לפקודה קובע, כי חפץ שנתפס יוחזר לאדם ממנו נלקח אם לא הוגש כתב אישום כנגדו תוך 6 חודשים מיום שנתפס החפץ.

"35. אם תוך ששה חודשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידי נלקח; אך רשאי בית משפט שלום, על-פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים

שיקבע."

אין זה המצב בעניינו של המבקש.

12. התפוס נתפס על ידי המשיבה ובסמוך לאחר תפיסתו הוגשה על ידי המבקש בקשה להשבתו בהתאם לסעיף 34 לפקודה. ביום 30.9.22 ניתנה החלטה בבקשה. סעיף 35 לפקודה קובע במפורש, כי הסמכות להחזיק בחפץ למשך 6 חודשים קמה, בין היתר, בכפוף לכך שלא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34. הדברים אף נקבעו על ידי בית המשפט העליון בבג"ץ 2393/91 עזריאל פרידנברג נ' שופטת השלום בתל-אביב, הגב' מרים סוקולוב, מה(4) 490 (1991)

13. לפיכך, לא ניתן לקבל את טענת המשיבה ולפיה סברה כי הוראות החוק מתירות לה להמשיך ולהחזיק בתפוס למשך 6 חודשים מתפיסתו, שאחרת אין משמעות להוראת סעיף 35 לפקודה ולהחלטת בית המשפט מיום 30.9.22.

14. אף הטענה ולפיה מדובר בכספים אשר קיים חשד ממשי שמקורם בעבירה ועל כן דינם להתברר בהליך העיקרי איננה מהווה מענה לטענת המבקש לכך שלא נעשה דבר על ידי המשיבה מאז 30.10.22. פוטנציאל החילוט נקבע בהחלטה מיום 30.9.22 ובשל כך ניתן למשיבה 30 יום לצורך הגשת כתב אישום ובקשת חילוט זמני. בעניין זה ראוי להדגיש פעם נוספת - טיוטת כתב אישום ובקשת חילוט הוצגו בפני כבר ביום 18.9.22 כך שלא ברור מדוע השתהה המשיבה זמן כה רב.

15. הטענה ולפיה עליה לפעול להוצאת תעודת חיסיון לשם הגשת כתב אישום, אף אם נכונה, איננה יכולה להסביר את השיהוי המדובר, שכן מעיון בתיק החקירה שהוגש לעיוני לא מצאתי כי בוצעה פעולה כלשהי מאז יום 18.9.22 לצורך הוצאת תעודת חיסיון.

16. קניינו של אדם, אף אם הוא חשוד בביצוע עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, ואף אם כבר גובשה בעניינו טיוטת כתב אישום בגין עבירה זו, איננו הפקר, וכך גם החלטות בית המשפט. מדובר בזכות יסוד המוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, ויש להתייחס אליה במלוא הרצינות, תוך הקפדה על כך שפגיעה בה תיעשה בהתאם לחוק המתיר זאת.

17. המשיבה לא פעלה להגיש כתב אישום במועד. אף לאחר שנעשתה אליה פניה מטעם המבקש לא פעלה להגיש בקשת להאריך את תוקפו של צו התפיסה, גם אם באיחור. עצם העובדה שפניית המבקש הושבה ריקם על ידי המשיבה היא בעייתית, לשון המעטה, בשים לב לכך שבמועד פנייתו למשיבה התפוס הוחזק על ידה שלא כדין.

18. כאשר קניינו של הפרט מונח מעברו האחד של המתנס, ומנגד האינטרס הציבורי עליו מופקדת עמוד 3

המשיבה, הציפייה היא כי המשיבה תנהג זהירות יתר בקניינו של אדם תוך קידום האינטרס הציבורי עליו היא מופקדת בהתאם להחלטות בית המשפט ולמועדים שנקבעו בו.

19. הדברים נכונים ביתר שאת כאשר בהחלטת בית המשפט מיום 30.9.22 נקבע, כי נפל פגם בהתנהלות המשיבה שתפסה את התפוס שלא בהתאם לצו החיפוש שהיה בידה ואף לא פעלה להגיש בקשה לבית המשפט בדיעבד, לאחר התפיסה, כפי שקובע החוק וכפי שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון (סעיף 24(ב) לפקודה ודנ"פ 1062/21 יונתן אורין נ' מדינת ישראל).

20. ברגיל, מוטלת על המשיבה חובה לפעול בהתאם לדין, ובעניינו של המבקש אף ביתר שאת, וזאת נוכח הערות בית המשפט בהחלטה מיום 30.9.22.

21. השאלה הנשאלת היא, מהי המשמעות המעשית לכך שהמשיבה מחזיקה בתפוס שלא כדין, לאחר שחלף המועד שנקבע בהחלטה מיום 30.9.22.

22. בעניין זה קבע בית המשפט העליון כי:

"משהגיש המבקש במקרה דנן בקשה לבית המשפט להחזרת תפוס על פי סעיף 34 על בית המשפט לדון בה בהתאם לשיקול דעתו. כאשר העובדה כי חלפו 6 חודשים מיום תפיסת התפוס הנה רק אחד מהשיקולים אותם ישקול בית המשפט במקרה זה, אם כי שיקול זה הינו שיקול רציני ביותר. אולם לא השיקול הבלעדי" (עניין עזריאל פרידנברג).

23. בעניין פרידנברג דובר היה בחפץ שהחזקתו אסורה על פי דין, ועל כן העדיף בית המשפט העליון להותיר את החפץ בידי המשטרה חרף העובדה שלא הגישה בקשה במועד. בעניינו של המבקש אין המדובר בתפוס שחל איסור על החזקתו אלא בכספים שלטענת המשיבה קיים חשד ממשי שמקורם בעבירה.

24. לו תידחה בקשת המבקש במלואה המשמעות היא כי ניתן להמשיך ולהחזיק קניינו של אדם שלא כדין, מבלי שיהיו לכך תוצאות. עם זאת לא ניתן להשלים. כפי שנקבע בעניין פרידנברג, העובדה שלא הוגשה בקשה להאריך את תוקף החזקת התפוס מהווה שיקול "רציני ביותר", אם כי לא היחיד.

25. אל מול שיקול רציני זה עומדת טענת המשיבה בדבר כך שמדובר בתפוס שקיים חשד ממשי שהושג בעבירה וברצון לחלוטו, ככל ויוגש כנגד המבקש כתב אישום. באיזון שבין הדברים - מחדלה של המשיבה מחד והצורך בהמשך החזקת התפוס לצורך חילוטו בטענה כי מקורו בעבירה מאידך - החלטתי להורות על השבת סך של 20,000 ₪ מתוך 53,500 ₪ שנתפסו אצל המבקש.

26. המבקש טען כי קיבל את הסך של 20,000 ₪ כהלואה מאחותו. חרף העובדה שטענה זו נטענה לפני

זמן רב לא נעשו על ידי המשיבה ניסיונות לבררה. מחדל זה, כשהוא מצטרף למחדל שבאי הגשת כתב אישום או בקשה להאריך את תוקף הצו בתוך התקופה שנקבעה מטים את הכף לעבר השבת חלק זה מתוך התפוס. כאמור, המשיבה טענה כי מקור התפוס בעבירה. מין הראוי שטענה זו תגובה בראיות נוכח טענת המבקש ולפיה מדובר בהלוואה אותה קיבל מאחותו, טענה אותה ניתן וצריך היה לבדוק במסגרת החקירה. לפיכך, באיזון שבין זכות הקניין של המבקש, הזמן שחלף מאז נתפס התפוס (כ - 5 חודשים), טענת המבקש כי מדובר בכספים אותם קיבל כהלוואה מאחותו ומחדליה של המשיבה, בין היתר בבדיקת טענה זו, יש לקבל את בקשת המבקש בחלקה ולקבוע כי המשיבה תשיב למבקש סך של 20,000 ₪ אותו תפסה מהמבקש.

27. היתרה בסך 33,500 ₪ תוחזק על ידי המשיבה עד ליום 15.12.22. לא יוגש כתב אישום ובקשת חילוט זמני עד למועד זה תשיב המשיבה סכום זה למבקש בלא צורך בהחלטה נוספת.

ניתנה היום, ד' כסלו תשפ"ג, 28 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.